

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/53/2023
Identifikačné číslo spisu: 8021200132
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:8021200132.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T.. J. Y.Č., narodený XX. Z. XXXX, bytom v H. H., I.S. Č.. XX, právne zast.: JUDr. Rudolfom Maníkom, PhD., MBA, MHA, advokátom, Masarykova č. 2, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova č. 8, v konaní o preskúmanie zákonnosti oznámenia (odpovede) žalovaného z 02. júna 2017, č. SEKO-107/2017-OVS, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 16. augusta 2022, č. k. 7Sa/8/2021-56, v časti tretieho výroku o trovách konania, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove zo 16. augusta 2022, č.k. 7Sa/8/2021-56, v časti tretieho výroku o trovách konania z r u š u j e.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením zo 16. augusta 2022, č. k. 7Sa/8/2021-56 v prvej výrokovej časti podľa § 98 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) opakovane odmietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti oznámenia - odpovede žalovaného z 02. júna 2017, č. SEKO-107/2017-OVS, ktorou žalovaný reagoval na žiadosť žalobcu o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania - písomnosti vojenského útvaru 6335 - Vrtuľníkové krídlo Prešov z 10. apríla 2017, číslo vkPO-704-18/2017-FES uvádzajúc, že táto písomnosť vojenského útvaru z 10. apríla 2017 nemá povahu rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) a jeho nápravu nemožno dosiahnuť s využitím právnych prostriedkov plynúcich zo Správneho poriadku. Krajský súd po zrušení prvého uznesenia o odmietnutí správnej žaloby uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. januára 2021, sp. zn. 8SŽk/51/2020 následne vychádzajúc aj zo záverov plynúcich z uznesenia veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky z 12. mája 2022, sp. zn. 1SVs/1/2021 opätovne

rozhodol, že žalobcom napadnuté oznámenie - odpoveď žalovaného z 02. júna 2017 má podľa obsahu informačný charakter, a teda nepodlieha preskúmaniu zo strany správneho súdu.

2. V druhej výrokovej časti krajský súd rozhodol o trovách konania tak, že v súlade s § 170 písm. a/ SSP a § 467 ods. 1, 3 SSP žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže žaloba bola odmietnutá.

3. V tretej výrokovej časti o trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1, 3 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na ich náhradu s tým, že o výške trov kasačného konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II.

4. Uznesenie krajského súdu výlučne čo do tretej výrokovej časti o trovách kasačného konania napadol žalovaný v zákonnej lehote kasačnou sťažnosťou.

5. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

6. Konkrétne namietal, že krajský súd v napadnutej časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov kasačného konania oprel svoje rozhodnutie o princíp úspechu žalobcu. Napriek tomu, že podľa právnej úpravy SSP je konanie pred krajským súdom ukončené právoplatným rozhodnutím a konanie o kasačnej sťažnosti je upravené ako samostatné konanie o prieskume rozhodnutia krajského súdu, na účely náhrady trov nemožno na tieto konania nazerať izolovane. V okolnostiach súdnej veci by bolo neakceptovateľné, aby bol žalovaný povinný nahrádzať žalobcovi trovy kasačného konania, v ktorom bolo zrušené žalobu odmietajúce uznesenie krajského súdu z dôvodu, ktorý ako neskôr v konaní vyšlo najavo, bol prekonaný právnym názorom veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky. Na účely priznania náhrady trov kasačného konania je potrebné považovať toto kasačné konanie len ako prejudiciálne pre konanie pred krajským súdom. Aj v správnom súdnictve sa do veľkej miery aplikuje zásada, že o trovách sa (definitívne) rozhoduje až v rozhodnutí, ktorým sa konanie o predmete súdneho konania končí. To je dôvod, prečo § 467 ods. 3 SSP prenáša kompetenciu rozhodovať o trovách kasačného konania na krajský súd v prípade, v ktorom dochádza k zrušeniu rozhodnutia krajského súdu a vráteniu veci tomuto súdu na ďalšie konanie, teda sa pokračuje v konaní o správnej žalobe. Hoci v konkrétnom kasačnom konaní došlo k zrušeniu (prvého) uznesenia, správna žaloba žalobcu bola následne opätovne odmietnutá, a preto nemožno v konečnom dôsledku dôjsť k záveru, že by mal žalobca vo veci úspech. Krajský súd mal preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov kasačného konania zohľadniť konečný výsledok, ktorým nie je nič iné ako odmietnutie žaloby, teda konečný neúspech žalobcu. Nárok na náhradu trov konania jednak na krajskom súde, ako aj pred kasačným súdom tvorí v nadväznosti na konečné rozhodnutie vo veci jeden celok. V závere žalovaný podporne odkázal na uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2022, sp. zn. 8Sžfk/31/2021.

7. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie v tretej výrokovej časti týkajúcej sa náhrady trov kasačného konania a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

III.

8. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním z 19. januára 2023 vyjadrujúc nesúhlas s dôvodmi uplatnenými žalovaným v kasačnej sťažnosti, mal za to, že jeho nárok na náhradu trov kasačného konania je opodstatnený, keďže v rámci kasačného konania bol v plnom rozsahu úspešný; navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol.

IV.

9. Vyjadrenie žalobcu bolo doručené žalovanému dňa 26. januára 2023 na vedomie.

V.

10. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného je dôvodná.

11. Najvyšší správny súd mal z obsahu súdneho spisu za riadne preukázané, že

- vojenský útvar 6335 Prešov oznámil žalobcovi listom evidovaným pod číslom vkPO-85-648/2016 z 11. marca 2016 výšku a zloženie platu,

- žalobca sa na základe podanej žiadosti domáhal preskúmania predmetného listu príslušného vojenského útvaru primárne nesúhlasiac s priznaným príplatkom výkonného letca vo výške 15 % hodnotného platu,

- príslušný vojenský útvar listom z 10. apríla 2017 evidovaným pod číslom vkPO-704-18/2017-FES žalobcovi oznámil, že v podstate sa jednalo o opakovanú žiadosť, avšak bez uvedenia nových skutočností majúcich vplyv na možnú zmenu priznaného príplatku, z ktorého dôvodu predmetnú žiadosť vyhodnotil ako nedôvodnú,

- žalobca následne podal návrh na preskúmanie listu z 10. apríla 2017 mimo odvolacieho konania podľa § 65 a nasl. Správneho poriadku,

- žalovaný tu preskúmaným oznámením - odpoveďou z 02. júna 2017 žalobcovi oznámil, že list z 10. apríla 2017 nemá povahu rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa Správneho poriadku a jeho nápravu nemožno dosiahnuť s využitím právnych prostriedkov plynúcich zo Správneho poriadku,

- žalobca sa na základe správnej žaloby domáhal zrušenia oznámenia - odpovede žalovaného z 02. júna 2017,

- krajský súd uznesením zo 06. februára 2018, č.k. 7Sa/3/2018-47 postúpil vec Okresnému súdu Poprad ako súdu kauzálne príslušnému na konanie vo veciach pracovnoprávných sporoch,

- Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 4. decembra 2018, sp. zn. 1KO/23/2018-58 na základe menovaným okresným súdom vysloveného nesúhlasu s postúpením veci rozhodol tak, že príslušným súdom na konanie vo veci je krajský súd, keď rozhodnutia týkajúce sa odmeňovania profesionálnych vojakov podliehajú prieskumu v rámci správneho súdnictva,

- krajský súd následne uznesením z 28. novembra 2019, č.k. 7Sa/8/2019-116 odmietol správnu žalobu majúc za to, že oznámenie (odpoveď) žalovaného z 02. júna 2017 nebol vydaný v administratívnom konaní upraveným právnym predpisom a žiadnym spôsobom nezasiahol do subjektívnych práv a právom chránených záujmov žalobcu,

- Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 27. januára 2021, sp. zn. 8SŽk/51/2020 zrušil predmetné uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie zastávajúc názor, že správnu žalobou napadnuté oznámenie žalovaného z 02. júna 2017 podlieha súdному prieskumu v správnom súdnictve; zároveň v časti trov konania aj s odkazom na § 467 ods. 3 SSP v odôvodnení uviedol, že ak kasačný súd zruší rozhodnutie správneho súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania,

- medzitým veľký senát najvyššieho správneho súdu v skutkovo a právne totožnej veci uznesením z 12. mája 2022, sp. zn. 1SVs/1/2021 dospel k záveru, že obsahovo obdobné oznámenie - odpoveď žalovaného, o aké ide aj v tu prejednávanej veci, nie je preskúmateľné v správnom súdnictve,

- krajský súd oboznámiac sa s týmto rozhodnutím veľkého senátu opätovne vo veci rozhodol tak, že správnu žalobu žalobcu smerujúcu voči oznámeniu - odpovede žalovaného z 02. júna 2017 odmietol z dôvodu jeho výlučne informačného charakteru nespádajúceho do rámca možného súdneho prieskumu v správnom súdnictve; zároveň v druhej výrokovej časti krajský súd rozhodol o trovách konania tak, že v súlade s § 170 písm. a/ SSP a § 467 ods. 1, 3 SSP žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže žaloba bola odmietnutá a v tretej výrokovej časti o trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1, 3 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na ich náhradu s tým, že o výške trov kasačného konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

12. Úlohou najvyššieho správneho súdu bolo posúdiť správnosť záveru krajského súdu, ktorý v tretej výrokovej časti napadnutého uznesenia priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov kasačného konania opierajúc sa o § 467 ods. 1, 3 SSP a na to nadväzujúcu skutočnosť, že žalobca bol v kasačnom konaní vedenom pod sp. zn. 8SŽk/51/2020 plne úspešný, keď najvyšší súd uznesením zrušil rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Podľa § 467 ods. 3 SSP, ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

14. Podľa § 467 ods. 1 SSP, ustanovenia o trovách konania sa primerane použijú na kasačné konanie.
15. Podľa § 167 ods. 1 SSP, správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech.
16. Podľa § 170 písm. a/ SSP, žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak žaloba bola odmietnutá.
17. Po preskúmaní veci dospel najvyšší správny súd k záveru o dôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti. V prvom rade považuje súd za potrebné uviesť, že v rámci kasačného konania sa preskúmava právoplatné rozhodnutie krajského súdu, ktorú skutočnosť potvrdzuje dikcia § 438 ods. 1 SSP, podľa ktorého kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu. Konanie pred krajským súdom, ktorý preskúmava primárne zákonnosť postupu a rozhodnutia / opatrenia orgánu verejnej správy na základe podanej správnej žaloby (bližšie a pre úplnosť pozri § 6 SSP) a dôvodov v nej uvedených (porovnaj § 134 ods. 1, 2 SSP) a konanie pred súdom kasačným, ktorý v medziach podanej kasačnej sťažnosti (pozri § 440 ods. 1 SSP v spojení s § 453 SSP) v prvom rade preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutia krajského súdu je aj s ohľadom na takto nastavené procesné mantinely a čo do úlohy, ktorú tieto konania plnia a ich špecifiká pomerne samostatné. To však neplatí vo vzťahu k náhrade trov konania. Tento záver možno vyčítať z vyššie citovaného ustanovenia § 467 ods. 3 SSP, podľa ktorého „ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.“ Ak by sudy totiž rozhodovali výlučne o trovách „svojho vlastného“ konania (v tomto zmysle rozumej najvyšší správny súd o trovách svojho vlastného a výlučne len kasačného konania; porovnaj § 467 ods. 2 SSP), potom by vyššie uvedené ustanovenie § 467 ods. 3 SSP stratilo svoje opodstatnenie, nakoľko to jasne hovorí, že ak nastane týmto ustanovením predpokladaná situácia, o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd. Podľa názoru najvyššieho správneho súdu je v otázke náhrady trov konania kľúčovým konečný výsledok tej-ktorej prejednávanej veci, bez ohľadu na to, že v istom okamihu, v istej časti konania, konkrétny účastník konania dosiahol z pohľadu veci samej čiastkový úspech spočívajúci „iba“ v tom, že na základe podanej kasačnej sťažnosti sa zrušilo napadnuté rozhodnutie krajského súdu a vec sa vrátila na ďalšie konanie, ktoré následne ďalej pokračovalo. Uvedené podporuje aj znenie § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech, pričom z uvedeného znenia nevyplýva, že by sa malo jednať o úspech vo veci naviazaný len na jeden stupeň. Rovnako to platí aj v prípade postupu podľa § 170 písm. a/ SSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak žaloba bola odmietnutá, keďže ani z tohto ustanovenia nevyplýva, že by malo ísť o trovy konania viazané len na prvý stupeň, t.j. konanie pred krajským (správnym) súdom. Za takého stavu potom krajský súd je povinný rozhodnúť vo svojom konečnom rozhodnutí o celých trovách konania, teda aj vrátane trov kasačného konania, v rámci ktorého bolo zrušené predchádzajúce rozhodnutie. Pokiaľ však krajský súd v konečnom dôsledku (rozumej po zrušení a vrátení veci kasačným súdom) pristúpil k odmietnutiu správnej žaloby, potom takému rozhodnutiu prislúchal výlučne závislý výrok o trovách konania plynúci z § 170 písm. a/ SSP, a teda žiadnemu z účastníkov súd nemal priznať právo na náhradu trov konania. O iných trovách aj s ohľadom na vyššie uvádzané východiská už nemal rozhodovať.
18. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší správny súd námietky žalovaného smerujúce výlučne vo vzťahu k tretej výrokovej časti, ktorou súd zaviazal žalovaného na náhradu trov konania žalobcovi, vyhodnotil ako dôvodné, v dôsledku čoho postupom podľa § 462 ods. 1 SSP bez ďalšieho zrušil uznesenie krajského súdu v takto kasačnou sťažnosťou vymedzenej časti.
19. Najvyšší správny súd s ohľadom na fakt, že uznesenie krajského súdu v napadnutej tretej výrokovej časti zrušil bez toho, aby považoval za potrebné rozhodnúť aj o vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie, zároveň rozhodol aj o náhrade trov kasačného konania tak, že účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, keď žalobca vo veci úspech nedosiahol (§ 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a na strane žalovaného nezistil dôvody pre priznanie trov kasačného konania (§ 467 ods. 1 v spojení s § 168 veta druhá SSP).
20. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.